

Seikluste laegas

- **Loomisaasta:** 2010 (Euroopas), 2021 (Eestis)
- **Sihtgrupp:** varajane lapseiga (3-5 a)
- **Elluviimise keskkond:** haridusasutus
- **Elluviijad:** lasteaed; õpetajad, kes on läbinud täiendkoolituse; lapsevanemad
- **Ennetustegevus sisaldab:** täiendusõpet, juhendmaterjale õpetajatele, kohtumisi ja materjale lastevanematele ning lasteaia töötajatele, seiret
- **Ennetustasand:** universaalne ennetus
- **Märksõnad:** liikumisaktiivsuse suurendamine ja istumisaja vähendamine, ülekaalulisuse ja rasvumise ennetus
- **Läbis Ennetuse teadusnõukogu hindamise:**
2024

- ● [Esmased tulemusnäitajad](#)
- ● [Teisesed tulemusnäitajad](#)
- ● [Info teistes andmebaasides](#)

Soovitud esmane mõju on **liikumisharjumuste kujunemine, sh kehalise aktiivsuse suurenemine**. Esmase tulemusnäitaja* hindamisel toetutakse kehaliste võimete ja liikumisaktiivsuse andmetele kuni aasta pärast tegevuse lõpetamist.

- ● Kaks uuringut, sh Eestis elluviidud uuring näitasid, et ennetustegevuses osalenute **kehalised võimed, sh motoorne jõudlus paranesid** ajas, võrreldes metoodikat mitte kasutavate haridusasutuste lastega. Üks uuring näitas **negatiivset mõju motoorse jõudluse näitajatele haavatavates rühmades**, sh ülekaaluliste, rasvunud ja alakaaluliste laste puhul.
- ● Kaks uuringut, sh Eestis elluviidud uuring ei **leidnud tegevuse mõju laste liikumisele, sh sammudele** nädalapäevadel, nädalavahetusel ja päeva keskmisele sammude arvule ning istumisajale.

*Esmane tulemusnäitaja on ennetustegevuse mõju või toime uuringu peamine tulemusnäitaja.

Soovitud teisene mõju on **toitumisharjumuste kujunemine, sh vee kui mitte magustatud vedeliku tarbimise suurenemine**. Teiseste tulemusnäitajate* hindamisel toetutakse õpetajate ja lapsevanemate hinnangutele kuni aasta pärast tegevuse lõpetamist.

- ● Kaks uuringut on näinud **positiivset, kuid piiratud kestvusega mõju vee tarbimisele**, sh vanemate teadlikkusele vee tarbimisest, vee pakkumisele ja kättesaadavusele kodus ja lasteasutuses, vanemate veetarbimisele ja lapse julgustamisele vee joomiseks. Üks uuring näitas piima tarbimise vähenemist, mistõttu tuleb tähelepanu pöörata, et üks tervislik jook ei asenda teist. Eestis ellu viidud testuuring **ei näidanud mõju vee joomisele ja tervislikule söömisele**.

*Teisene tulemusnäitaja on muu tulemusnäitaja, mille vastu huvi tuntakse.

Ennetustegevuse tase teises andmebaasides ei ole hinnatud.

Ettepanekud uurimiseks: ennetustegevust on kohandatud ja originaalversiooniga võrreldes on materjale täiendatud suurel määral, et võtta arvesse Eesti olusid. Seetõttu **ei pruugi teiste riikide uuringute tulemused olla võrreldavad Eesti kontekstiga.** Välja tuleb selgitada, **kas ja mil määral jõutakse tegevuse kaudu muudatusteni laste ja lapsevanemate käitumises.** Uurida, **kuivõrd õpetajad omandatud teadmisi kasutavad** ja tegevuses püstitatud eesmärgid arvesse võtavad. Tegu on 24-nädalase tegevusega ja laiema eesmärgini jõudmiseks tasub **kaaluda jätkutegevuste lisamist ja uuringu elluviimist, kus mõõdetakse eri pikkusega programmi mõju peamistele tulemusnäitajatele.**

Ettepanekud kasutamiseks: **Ennetuse teadusnõukogu** soovitab ennetustegevust **Eestis kasutada ja koguda juurde andmeid tegevuse elluviimise kavakohasuse ja mõju kohta.** Enne kättesaadavuse laiendamist tuleb ennetustegevust uurida põhjalikumalt.
